

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

16 Σεπτεμβρίου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4888

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 1391/8-9-2022

Τροποποίηση Κανονισμού εντατικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» («Southeast European Studies: Politics, History, Economics»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4485/2017 «Οργάνωση και Λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114) και ειδικότερα τα άρθρα 30 έως και 37, 45 και 85 σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 455 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

2. Την υπό στοιχεία 163204/Ζ1/29-9-2017 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

3. Την υπό στοιχεία 216772/Ζ1/8-12-2017 υπουργική απόφαση «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών» (Β' 4334).

4. Τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 19 και την παρ. 3α του άρθρου 42 του ν. 4521/2018 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» (Α' 38).

5. Τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018 (Α' 102).

6. Τον ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Α' 195).

7. Τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

8. Το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124).

9. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15.

10. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13.8.2007 υπουργική απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς

και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466) και ιδίως την παρ. 2 του άρθρου 1.

11. Την υπ' αρ. 756/22-6-2018 (Β' 3037) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ, με την οποία ιδρύθηκε το ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά».

12. Την υπ' αρ. 757/22.6.2018 (Β' 3038) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ, με την οποία του ΠΗΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά».

13. Την υπ' αρ. 1130/9-1-2019 (Β' 218) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ, με την οποία τροποποιήθηκε ο Κανονισμός του ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά».

14. Την υπ' αρ. 36/16-10-2019 (Β' 4037) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ, με την οποία τροποποιήθηκε ο Κανονισμός του ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά».

15. Την υπ' αρ. 473/11-09-2020 (Β' 4233) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ, με την οποία τροποποιήθηκε ο Κανονισμός του ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά».

16. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 7-6-2022)

17. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 8-7-2022).

18. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την τροποποίηση του Κανονισμού του εντατικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ, με τίτλο «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» («Southeast European Studies: Politics, History, Economics»), από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου διεπιστημονικής μεταπτυχιακής εκπαίδευσης για τις χώρες και τις κοινωνίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Ιδρύθηκε το 1999, κατά τη διάρκεια της κρίσης στο Κοσσυφοπέδιο, σε μια εποχή βίαιων αναταραχών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Το πρόγραμμα έχει εκπαιδεύσει Έλληνες και αλλοδαπούς φοιτητές εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά στα αγγλικά σε ό,τι αφορά τη μετάβαση της Νοτιοανατολικής Ευρώπης από μια εμπόλεμη ζώνη σε μια περιοχή στο δρόμο προς την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το πρόγραμμα δημιουργήθηκε αρχικά ως μέρος της διαδικασίας του *Royaumont* με στόχο να συμβάλει στην προώθηση της ειρήνης, της δημοκρατίας και της συμφιλίωσης στην περιοχή. Στα πρώτα χρόνια του, το πρόγραμμα υποστηριζόταν από το Σύμφωνο Σταθερότητας για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη και ανήκε στο δίκτυο *U\SEE*, που αποτελείτο από πανεπιστήμια από έντεκα χώρες της περιοχής αυτής. Σήμερα λειτουργεί ως αυτόνομο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Εκτός από τους ακαδημαϊκούς του στόχους, το πρόγραμμα έχει ως στόχο να προωθήσει τη συζήτηση και την ευαισθητοποίηση την περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης καθώς και την αμοιβαία κατανόηση και τις σχέσεις καλής γειτονίας.

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το εξ ολοκλήρου αγγλόφωνο πρόγραμμα σπουδών.

Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Άρθρο 2

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με τον ν. 4485/2017 είναι:

1. Η Συνέλευση του Τμήματος
2. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ: απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Τα μέλη της ΣΕ δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Πρόεδρος της ΣΕ είναι ο Διευθυντής του ΠΜΣ, ο οποίος ορίζεται από τη Συνέλευση μεταξύ των μελών της ΣΕ. Η θητεία του Προέδρου της ΣΕ μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και:

- Εισηγείται στη Συνέλευση την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.

- Ορίζει τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών, ο ορισμός της οποίας επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

- Εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, κ.ά., και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

3. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ και ο Αναπληρωτής του: Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του

ΠΜΣ. Επιπλέον, είναι μέλος και Πρόεδρος της ΣΕ. Ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντή. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη ΣΕ.

- β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του ΠΜΣ.

- γ) Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.

- δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση για έγκριση.

- ε) Είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

- στ) Κατά τη λήξη της θητείας του, καθώς και της ΣΕ, συντάσσει αναλυτικό απολογισμό του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

Το ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» υποστηρίζεται από Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του ΠΜΣ έχει ως καθήκον τη διοικητική υποστήριξη του ΠΜΣ, όπως την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, τη διαχείριση της ιστοσελίδας και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης του Προγράμματος, την οργάνωση διαλέξεων και εκδηλώσεων του Προγράμματος.

Άρθρο 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών των Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ, ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ'έτος, μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΤ σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017.

Το ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» θα δέχεται έως 30 φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος και προγραμματίζεται να απασχολεί

διδάσκοντες τουλάχιστον 60% από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ και 40% από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής και της Αλλοδαπής.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα ΠΜΣ του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης είναι περίπου εκατόν είκοσι πέντε (125) ανά έτος σε σχέση και με τον αριθμό των περίπου τριακοσίων δεκαπέντε (315) προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος και των σαράντα τριών (43) διδασκόντων του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ.

Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

Άρθρο 4 ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με τον ν. 4485/2017 και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η Επιτροπή Επιλογής αποτελείται από διδάσκοντες του ΠΜΣ.

Κάθε Ιανουάριο ή Φεβρουάριο με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά είτε υποβάλλονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος είτε αποστέλλονται ηλεκτρονικά στο e-mail postgrad_SEE@pspa.uoa.gr είτε κατατίθενται σε έντυπη μορφή στη Γραμματεία του ΠΜΣ (Θεμιστοκλέους 6, 10678 Αθήνα, γρ. 7 2ος όροφος). Ακολουθείται rolling admission στη διαδικασία επιλογής. Η Επιτροπή Επιλογής Υποψηφίων διατηρεί το δικαίωμα να καλέσει τους υποψηφίους σε συνέντευξη.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Συμπληρωμένη αίτηση (διατίθεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.see.pspa.uoa.gr και www.pspa.uoa.gr).

2. Δήλωση Σκοπού (Statement of Purpose) στην αγγλική γλώσσα (μέχρι 500 λέξεις).

3. Αντίγραφο πτυχίου, με ελάχιστο μέσο όρο βαθμολογίας 6,5/10. Όσοι φοιτητές δεν έχουν ορκιστεί κατά την περίοδο υποβολής των αιτήσεων οφείλουν να συμπληρώσουν Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρο 8 του ν. 1599/1986) στην οποία να αναφέρουν (α) τον μέσο όρο βαθμολογίας τους μέχρι στιγμής, (β) πόσα μαθήματα χρωστούν ακόμη και (γ) ότι θα καταθέσουν το πτυχίο τους το αργότερο κατά την εγγραφή τους, στις αρχές εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

4. Αντίγραφο επίσημης αναλυτικής βαθμολογίας.

5. Επίσημη μετάφραση στα ελληνικά των εγγράφων 3 (πτυχίο) και 4 (αναλυτική βαθμολογία), σε περίπτωση που η γλώσσα των πρωτότυπων εγγράφων είναι άλλη πλην της ελληνικής ή της αγγλικής.

6. Επικυρωμένο αντίγραφο πιστοποιητικού άριστης γνώσης της αγγλικής γλώσσας αντίστοιχο του (C1).

7. Δύο συστατικές επιστολές, εκ των οποίων τουλάχιστον μία από μέλος ΔΕΠ του πανεπιστημίου αποφοίτησης. Οι αιτούντες μπορούν να χρησιμοποιήσουν την σχετική φόρμα (Form for Referees) που είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του προγράμματος. Οι συστατικές επιστολές θα πρέπει να είναι εμπιστευτικές. Αν αποστέλλονται ηλεκτρονικά, θα πρέπει να αποστέλλονται απευθείας από το e-mail του ατόμου που τις χορηγεί προς την Γραμματεία του ΠΜΣ προκειμένου να διατηρούν την εμπιστευτικότητά τους. Αν υποβληθούν με ταχυδρομείο οι επιστολές θα πρέπει να είναι γραμμένες στα αγγλικά ή ελληνικά, να φέρουν πρωτότυπη υπογραφή και σφραγίδα του θεσμού και να υποβληθούν σε κλειστό φάκελο υπογεγραμμένο από τον αποστολέα πάνω στη σφραγίδα του φακέλου.

8. Απλές φωτοτυπίες πιστοποιητικών γνώσης άλλων γλωσσών, παρακολούθησης σεμιναρίων ή άλλων υποστηρικτικών της αίτησης εγγράφων.

9. Οι φοιτητές με πτυχία από ιδρύματα της αλλοδαπής οφείλουν να γνωρίζουν ότι το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται εφόσον ο τίτλος σπουδών τους δεν έχει αναγνωρισθεί από τον ΔΟΑΤΑΠ.

10. Φωτοτυπία διαβατηρίου ή ταυτότητας.

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου.

- Επίδοση σε Διπλωματική εργασία, όπου ΤΥΧΟΝ αυτή προβλέπεται στον Α' κύκλο σπουδών.

- Συστατικές επιστολές.

- Σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα.

- Προφορική συνέντευξη αν απαιτηθεί.

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η ΣΕ καταρτίζει τον Πίνακα επιτυχόντων και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν, αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα ώστε να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

Άρθρο 5 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε ένα ακαδημαϊκό έτος πλήρους φοίτησης, χωρίς να προβλέπονται φοιτητικές διακοπές. Τα δύο εξάμηνα παρακολούθησης μαθημάτων (χειμερινό και εαρινό) ακολουθούνται από έρευνα και συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (θερινή περίοδος). Ως εκ τούτου οι σπουδές ξεκινούν τέλη Σεπτεμβρίου και ολοκληρώνονται την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στους 18 μήνες, έπειτα από αίτηση του φοιτητή και απόφαση της Συνέλευσης.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης.

Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Άρθρο 6 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου έτους. Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά εβδομήντα πέντε (75) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά στην αγγλική γλώσσα.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται δια ζώσης. Τα μαθήματα οργανώνονται σε δύο εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά στην αγγλική γλώσσα.

Α. Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Επιλογής	Διδ. ώρες/ εξάμηνο	ECTS
Αλληλένδετες διαδρομές: τα Βαλκάνια και η Μαύρη Θάλασσα από τον 18ο έως τον 20ο αιώνα.	39	10
Οικοδόμηση κρατών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και το Διεθνές Σύστημα: 19ος και 20ος αιώνας	39	10
Επιχειρώνοντας τον Μετασχηματισμό: Η Διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Προς τη Νοτιοανατολική Ευρώπη	39	10
Πολιτική Αλλαγή, Δημοκρατία και Κρίση στην Νοτιοανατολική Ευρώπη	39	10
Ελλάδα: Πολιτική Οικονομία, Κρίση και Αλλαγή	39	10
Ειρήνη, Κυριαρχία και Διεθνής Οργάνωση στη Νοτιοανατολική Ευρώπη	39	10
**Οι φοιτητές επιλέγουν τρία από τα έξι μαθήματα		
Σύνολο	117	30
Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Επιλογής	Διδ. ώρες/ εξάμηνο	ECTS
Διεθνές Δίκαιο και Ειρηνική Επίλυση Διαφορών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη	39	10
Εθνικισμός στην Νοτιοανατολική Ευρώπη	39	10
Οικονομίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Διαδρομές Μετάβασης, Προκλήσεις και Προοπτικές	39	10
Σύγχρονη Τουρκία	39	10
Ασφάλεια και Σταθερότητα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη	39	10
Διακυβέρνηση Μετανάστευσης και Ασύλου στη Νοτιοανατολική Ευρώπη	39	10
**Οι φοιτητές επιλέγουν τρία από τα έξι μαθήματα		
Σύνολο	117	30

Θερινή περίοδος	ECTS
Έρευνα και εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	15
Σύνολο	15

Επιπλέον στο πρόγραμμα μαθημάτων μπορούν να προστεθούν τα ακόλουθα: «Εξερευνώντας τον χώρο της πρώην Γιουγκοσλαβίας», «Μετά τους γιουγκοσλαβικούς πολέμους: ταυτότητες, μνήμη, πολιτικές», «Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία της Νοτιοανατολικής Ευρώπης», «Μέθοδοι και Τεχνικές Κοινωνικής έρευνας», «Ιστορία του Κομμουνισμού και του μετά κομμουνισμού στη Νοτιοανατολική Ευρώπη», «Συγκρούσεις και Διαδικασίες ειρήνευσης στην Νοτιοανατολική Ευρώπη», «Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση».

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Αλληλένδετες Ιστορίες: τα Βαλκάνια και η Μαύρη Θάλασσα από τον 18ο έως τον 20ο Αιώνα (Interconnected histories: The Balkans and the Black Sea from the 18th to the 20th Centuries).

Το μάθημα αυτό έχει σχεδιαστεί για να εισάγει τους μαθητές στη σύγχρονη ιστορία της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αλλά και της Μαύρης Θάλασσας. Ο κύριος στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση των ευρύτερων ιστορικών τάσεων που έχουν διαμορφώσει τις εξελίξεις στα Βαλκάνια από τις αρχές του 18ου αιώνα μέχρι την μεταπολεμική περίοδο του 20ου αιώνα και τελικά μετασχημάτισαν την περιοχή από αυτοκρατορικές επαρχίες σε εθνικά εδάφη και τον πληθυσμό της από Οθωμανούς σε Ευρωπαίους.

Η διάρθρωση του μαθήματος είναι χρονολογική. Οι επιδράσεις της Μαύρης Θάλασσας (μιας φυσικής γέφυρας και σημείου διένεξης μεταξύ δύο ισχυρών αυτοκρατοριών που άνοιξε τους λιμένες και την ενδοχώρα της στο διεθνές εμπόριο και τη μετανάστευση) στον ιστορικό σχηματισμό της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ως ξεχωριστής περιοχής (δηλαδή της χερσονήσου των Βαλκανίων) θα αποτιμηθούν σε διάφορες περιστάσεις, από τους Ρωσο-οθωμανικούς πολέμους του 18ου αιώνα και τον Κριμαϊκό πόλεμο του 19ου αιώνα έως την Οκτωβριανή Επανάσταση και τον Ψυχρό Πόλεμο του 20ού αιώνα.

Οι συγκεκριμένες συνθήκες και διαδικασίες της διαμόρφωσης του έθνους και της οικοδόμησης του έθνους κράτους σε αυτήν την κατά κύριο λόγο αγροτική αλλά γεωπολιτικά στρατηγική περιοχή θα συζητηθούν σε ένα διττό πλαίσιο: εκείνο της αποσύνθεσης της αυτοκρατορίας και της μεταρρύθμισης και εκείνο της αντιπαλότητας των μεγάλων δυνάμεων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην ιστορία της περιοχής στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ιστορίας.

Η Βαλκανική πτυχή των ιστορικών εξελίξεων στην ευρύτερη περιοχή αποτελεί το κύριο στοιχείο των υπό εξέταση θεματικών.

Μια τέτοια προσέγγιση αντανάκλα την πρόσφατη αναζήτηση των ιστορικών επιστημόνων να ερευνήσουν νέους τρόπους ανάλυσης των εξελίξεων/γεγονότων σε παγκόσμια και όχι απλώς περιφερειακή κλίμακα. Συγκεκριμένα, εμπνέεται από την έννοια της διασυνδεσιμότητας (interconnectedness) που έχει ενταχθεί στη θεματική

ατζέντα των ιστορικών που ασχολούνται με την περίοδο του «μακρίου 19ου αιώνα» ως «τη γέννηση του σύγχρονου κόσμου».

Μέσα από επιλεγμένη βιβλιογραφία, οι φοιτητές θα κληθούν να μελετήσουν (και θα τους ζητηθεί να παρουσιάσουν στην τάξη) ένα εκτεταμένο σύνολο μελετών που προέρχονται από την οθωμανική, ρωσική, βαλκανική και ευρωπαϊκή ιστοριογραφία. Η αξιολόγηση των φοιτητών βασίζεται στη συμμετοχή τους στην τάξη (συμπεριλαμβανομένης μιας προφορικής παρουσίασης και δύο σύντομων γραπτών εργασιών), σε μια ενδιάμεση εξέταση και στην τελική εξέταση.

Οικοδόμηση κρατών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και το Διεθνές Σύστημα: 19ος και 20ός αιώνας (State-building in Southeastern Europe and the International Order: the 19th and 20th centuries).

Το μάθημα παρουσιάζει την ιστορία της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ως μιας ουσιώδους συνιστώσας των μεταβαλλόμενων οραμάτων και μορφών για τη «διεθνή τάξη» όπως διαμορφώθηκαν από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι τα τέλη του 20ού. Η βασική παραδοχή, στην οποία στηρίζεται το μάθημα είναι πως η δυναμική αλληλεπίδραση μεταξύ της περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και των διάφορων φορέων της διεθνούς τάξης – από τις λεγόμενες «Μεγάλες Δυνάμεις» του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα έως τις «υπερδυνάμεις» του Ψυχρού Πολέμου και τους διεθνείς οργανισμούς – είναι αποφασιστικής σημασίας για την κατανόηση μιας σειράς εξελίξεων και κρίσεων, που σημάδεψαν τη μετάβαση από τον 19ο στον 20ό αιώνα και διαμόρφωσαν τον τελευταίο, όπως ο μετασχηματισμός και η αποσάρθρωση των αυτοκρατοριών στην ευρύτερη περιοχή, οι πολεμικές συγκρούσεις και οι καθεστωτικές αλλαγές. Με αφετηρία το Συνέδριο του Βερολίνου (1878) και καταληκτικό σημείο αναφοράς τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας, το μάθημα προσφέρει μια συνθετική επισκόπηση της πολιτικής, διπλωματικής και κοινωνικής ιστορίας των κρατών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Τέλος, το μάθημα δίνει έμφαση στα διεθνή και διεθνικά ρεύματα που επηρέασαν τη φυσιογνωμία της περιοχής στην ιστορική διαδρομή της.

Επιχειρώντας τον Μετασχηματισμό: Η Διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Προς τη Νοτιοανατολική Ευρώπη (Attempting transformation: EU Enlargement and Southeast Europe).

Το μάθημα έχει ως στόχο την κατανόηση από τους φοιτητές της Διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), της εφαρμογής της στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και των συνεπειών της τόσο για την περιοχή όσο και για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Η πρώτη ενότητα του μαθήματος είναι αφιερωμένη στην προσέγγιση των ζητημάτων και των προκλήσεων που ενέχει η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης εν γένει αλλά και ειδικότερα στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Οι φοιτητές εισάγονται σε θεωρητικές συζητήσεις για το γιατί και το πώς γίνεται η διεύρυνση και για τον εξευρωπαϊσμό ως διαδικασία μετασχηματισμού του κράτους. Επίσης, μελετούν την ίδια τη διαδικασία της διεύρυνσης με ιδιαίτερη έμφαση στη φύση και την εξέλιξη των συνθηκών ένταξης στην Ε.Ε. Μία βαθύτερη

κατανόηση της διαδικασίας ένταξης και του τρόπου με τον οποίο εφαρμόζονται στην πράξη οι προϋποθέσεις της Ε.Ε. παρέχεται από το ετήσιο «Enlargement Strategy Seminar», εξετάζοντας τις τελευταίες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις χώρες της διεύρυνσης. Κάθε φοιτητής επιλέγει μια ενότητα από τις εκθέσεις μιας χώρας και κάνει μια παρουσίαση τεσσάρων έως πέντε λεπτών. Αυτή η ενότητα του μαθήματος ακολουθείται από μια ενδιάμεση εξέταση για να εξασφαλιστεί ότι οι φοιτητές έχουν κατανοήσει πλήρως τα απαιτούμενα βασικά σημεία του μαθήματος.

Η δεύτερη ενότητα του μαθήματος προσφέρει μια βαθύτερη διερεύνηση της περίπτωσης της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Οι σχετικές διαλέξεις καλύπτουν τις σχέσεις της περιοχής με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, από τον Ψυχρό Πόλεμο μέχρι σήμερα, προχωρώντας σε συγκριτική ανάλυση του δεύτερου, του πέμπτου και του σημερινού γύρου διεύρυνσης (Δυτικά Βαλκάνια) και της πεντηκονταετούς ιστορίας της τουρκικής υπόθεσης. Στη συνέχεια, θεματικά σεμινάρια εξετάζουν το ρόλο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ως πεδίου μελέτης του εξευρωπαϊσμού, με ιδιαίτερη αναφορά στην αξιολόγηση της στρατηγικής της διεύρυνσης ως προγράμματος για την προώθηση της ειρήνης και του εκδημοκρατισμού. Ένα τελικό σεμινάριο εξετάζει το μέλλον της διεύρυνσης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και πέραν αυτής, σε μια εποχή οικονομικής κρίσης, ευρωσκεπτικισμού και διαφοροποιημένης ολοκλήρωσης. Στα τελευταία σεμινάρια, κάθε φοιτητής κάνει μια σύντομη προφορική παρουσίαση μιας επιλεγμένης περιπτώσιολογικής μελέτης η οποία στη συνέχεια υποβάλλεται ως γραπτή εργασία. Η τελική γραπτή εξέταση εξετάζει την κατανόηση από τους μαθητές της ευρύτερης εικόνας και των γενικών θεμάτων και ιδεών που καλύπτονται από το μάθημα.

Πολιτική Αλλαγή, Δημοκρατία και Κρίση στην Νοτιοανατολική Ευρώπη, (Political Change, Democracy and Crisis in Southeast Europe).

Το μάθημα στοχεύει στην συγκριτική και θεωρητική κατανόηση της μετάβασης και της εδραίωσης της δημοκρατίας στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Τις πρώτες εβδομάδες πραγματοποιείται σειρά διαλέξεων που παρέχουν το θεωρητικό πλαίσιο για τη μελέτη του εκδημοκρατισμού, την εξέταση των κύριων θεωριών του φαινομένου και την κριτική τους. Οι πτυχές που συζητούνται περιλαμβάνουν, inter alia την έννοια της δημοκρατίας, το θεωρητικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο, την ανάλυση της μεταφοράς θεωριών που είχαν αρχικά διαμορφωθεί για να ερμηνεύσουν τον εκδημοκρατισμό στη Νότια Ευρώπη και τη Λατινική Αμερική και την ανάλυση του μετασχηματισμού και της πτώσης των κρατικών σοσιαλιστικών καθεστώτων, τις πέντε αρένες του εκδημοκρατισμού και τη διάκριση μεταξύ μετάβασης και εδραίωσης της δημοκρατίας. Κατά την ολοκλήρωση αυτής της ύλης, οι φοιτητές αναμένεται να έχουν μελετήσει τη βασική βιβλιογραφία και να έχουν εξοικειωθεί με τα ευρέα προβλήματα του εκδημοκρατισμού. Σε αυτό το σημείο λαμβάνει χώρα μια ενδιάμεση εξέταση, ώστε να εντοπιστούν τυχόν δυσκολίες που προκύπτουν στην κατανόηση των προαναφερθέντων θεματικών ενότητων.

Στις υπόλοιπες εβδομάδες γίνονται περιπτωσιολογικές μελέτες χωρών και συγκεκριμένα μελέτες για τον εκδημοκρατισμό της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας, της Αλβανίας και των χωρών που εμφανίστηκαν στα Δυτικά Βαλκάνια μετά τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας. Σε αυτό το στάδιο, το μάθημα επικεντρώνεται στην εξέλιξη της δημοκρατίας μετά τη δημοκρατική μετάβαση. Η ανάπτυξη των δημοκρατικών καθεστώτων στις χώρες αυτές παρουσιάζεται και ερμηνεύεται με επίκεντρο τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας από τις αρχές της δεκαετίας του 2000. Οι φοιτητές χωρίζονται σε μικρές ομάδες εργασίας που συνδυάζουν διαφορετικές εθνικότητες και επιστημονικές ειδικότητες. Κάθε χρόνο εξετάζονται τέσσερις έως έξι συγκεκριμένες θεματικές, παρουσιάζονται από την αντίστοιχη ομάδα μελέτης και συζητούνται στην τάξη. Οι θεματικές περιλαμβάνουν το κράτος δικαίου, τη διαφθορά και τη διάκριση των εξουσιών στον εκτελεστικό, νομοθετικό και δικαστικό κλάδο σε δύο ή περισσότερες από τις υπό εξέταση χώρες. Οι φοιτητές υποχρεούνται είτε να κάνουν μια παρουσίαση power point στην τάξη είτε να υποβάλουν ένα γραπτό ερευνητικό κείμενο ως μέρος των υποχρεώσεων του μαθήματος. Κεφάλαια βιβλίων και επιστημονικά άρθρα για τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας σήμερα στις εξεταζόμενες χώρες και στις επιλεγμένες θεματικές αποτελούν το υλικό για τις τελικές εξετάσεις.

Ελλάδα: Πολιτική Οικονομία, Κρίση και Αλλαγή (Greece: Political Economy, Crisis and Change).

Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση της σύγχρονης Ελλάδας. Κεντρικός πυρήνας του μαθήματος είναι η εξέλιξη και η αλλαγή της πολιτικής οικονομίας της Ελλάδας, από τη μετάβασή της στη δημοκρατία στη δεκαετία του 1970 έως την κρίση του 2010 η οποία εξακολουθεί να κυριαρχεί μέχρι σήμερα σε όλες τις πτυχές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής.

Οι πρώτες διαλέξεις είναι αφιερωμένες στη θεμελίωση ενός ιστορικού και θεωρητικού υπόβαθρου. Συγκεκριμένα, γίνεται μια σύντομη επισκόπηση της οικονομικής και πολιτικής ιστορίας της Ελλάδας, με έμφαση στην οικονομική επίδοση της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένων των επαναλαμβανόμενων προβλημάτων δημόσιου χρέους της, καθώς και μια επισκόπηση των χαρακτηριστικών του καπιταλιστικού μοντέλου της. Αυτό γίνεται υπό το πρίσμα των «Ειδών της Θεωρίας του Καπιταλισμού» (Varieties of Capitalism theory) που ομαδοποιεί και αναλύει τις χώρες ανάλογα με το είδος της καπιταλιστικής τους οργάνωσης και ανάπτυξης.

Αυτή η ουσιαστικά ιστορική θεσμική προσέγγιση, μαζί με άλλες πτυχές της πιο παραδοσιακής βιβλιογραφίας, αποτελεί το θεωρητικό πλαίσιο μέσα από το οποίο αναλύεται η εξέλιξη της ελληνικής πολιτικής οικονομίας από την αποκατάσταση της δημοκρατίας το 1974 μέχρι την κρίση.

Το τελευταίο μέρος του μαθήματος αφιερώνεται στην ανάλυση των διαφόρων πτυχών της οικονομικής κρίσης που ξέσπασε το 2010 και του χειρισμού της από τις ελληνικές αρχές αλλά και από τους πιστωτές της χώρας, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών αρχών και του ΔΝΤ.

Το μάθημα ολοκληρώνεται με την παρουσίαση και τη συζήτηση των συνεπειών της κρίσης στον οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό τομέα. Η αξιολόγηση των φοιτητών λαμβάνει χώρα με τελική γραπτή εξέταση και εργασία που παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου. Τα τελευταία δύο μαθήματα αφιερώνονται στην παρουσίαση προσεχδίων των εργασιών από τους φοιτητές.

Ειρήνη, Κυριαρχία και Διεθνής Οργάνωση στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (Peace, sovereignty and international organization in Southeastern Europe).

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελούν οι διαφορετικές πτυχές της διαλεκτικής σχέσης της παραδοσιακής έννοιας της κρατικής κυριαρχίας και της λειτουργίας των διεθνών οργανισμών όπως εκδηλώνεται σε μια γεωγραφική περιφέρεια της Ευρώπης που μετασηματίστηκε τόσο πολιτικά όσο και εδαφικά κατά τη διάρκεια και μετά τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου.

Το παράδειγμα των αποφάσεων και της δράσης των Ηνωμένων Εθνών αλλά και άλλων περιφερειακών οργανώσεων (Συμβούλιο της Ευρώπης, Ευρωπαϊκή Ένωση, ΟΑΣΕ, NATO) με επίκεντρο αυτές που αφορούν στη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας στην περιοχή και οι επιπτώσεις στην κρατική κυριαρχία των κρατών της συγκεκριμένης περιοχής αποτελούν τη βασική υπόθεση εργασίας. Συγκεκριμένα, το μάθημα περιλαμβάνει την εξέταση της σχέσης κρατικής κυριαρχίας-διεθνούς οργάνωσης σε όλα τα στάδια του λεγόμενου κύκλου της ειρήνης (προληπτική διπλωματία, αποκατάσταση, διατήρηση, επιβολή και οικοδόμηση της ειρήνης) σε μια εποχή όπου ο ρόλος των κρατών εξελίσσεται μέσα σε ένα περιβάλλον «διασταυρούμενων πολυμερειών» στη ΝΑ Ευρώπη.

Διεθνές Δίκαιο και Ειρηνική Επίλυση Διαφορών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (International Law and Peaceful Settlement of International Disputes in Southeast Europe).

Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι η σε βάθος ανάλυση των τεχνικών επίλυσης διαφορών του διεθνούς δικαίου και ο ρόλος τους στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Αναλύονται οι θεμελιώδεις αρχές της διεθνούς διευθέτησης διαφορών, ιδίως της υποχρέωσης για ειρηνική επίλυση των διαφορών. Σύμφωνα με την παραδοσιακή προσέγγιση, εξετάζονται οι διαθέσιμες μέθοδοι ειρηνικής διευθέτησης των διαφορών. Πρώτον, οι μη δικαστικές μέθοδοι και οι ημι-δικαστικές (semi judicial) τεχνικές, με επίκεντρο τη διακρατική επίλυση των διαφορών και τη διευθέτηση των διαφορών από διεθνείς οργανισμούς. Στη συνέχεια, το μάθημα επικεντρώνεται στις δικαστικές τεχνικές που παρέχει το Διεθνές Δικαστήριο και το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου και το Διεθνές Κέντρο για την Επίλυση Επενδυτικών Διαφορών. Το μάθημα καταλήγει σε παρατηρήσεις σχετικά με τη συνεισφορά (ή όχι) αυτών των τεχνικών στην επίλυση διαφορών όπου εμπλέκονται χώρες της ΝΑ Ευρώπης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην επίλυση των προβλημάτων που προκάλεσαν τις διαφορές.

Εθνικισμός στην Νοτιοανατολική Ευρώπη (Nationalism in SEE).

Το μάθημα στοχεύει στην παροχή στους φοιτητές μιας ιστορικής και θεωρητικής κατανόησης του εθνικισμού ως φαινομένου νεωτερικότητας και στη διερεύνηση των διαφόρων εκφάνσεων του στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Οι πρώτες εβδομάδες είναι αφιερωμένες σε μια σειρά διαλέξεων που παρέχουν το θεωρητικό πλαίσιο για τη μελέτη του εθνικισμού και την εξέταση μερικών από τις κύριες θεωρίες του φαινομένου. Οι πτυχές που συζητούνται περιλαμβάνουν, *inter alia*, την ιστορικότητα του εθνικισμού, τον εθνικισμό και τον εκσυγχρονισμό (qua «αποπαραδοποίηση», «εκκοσμίκευση», ή «εκβιομηχανοποίηση»), το ιδανικό της εθνικής αυτοδιάθεσης, των πολιτιστικών διαφορών και της πολιτικής κινητοποίησης, τους μακρο-εθνικισμούς, την εθνογένεση και την εθνική αφύπνιση, τους εθνικούς μύθους και τις εθνικές ιστορίες, την υψηλή και χαμηλή καλλιέργεια, τον κρατικό εθνικισμό, τις τυπολογίες (πολιτικές / εθνοτικές, ενοποιητικές, αλυτρωτικές, αποσχιστικές κ.λπ.), την «οριζόντια συντροφικότητα» του έθνους, τις προσμίξεις με άλλες ιδεολογίες. Στο τέλος των πρώτων έξι εβδομάδων, οι φοιτητές αναμένεται να μελετήσουν τη βασική βιβλιογραφία (βιβλία των Kedourie, Hobsbawm, Anderson, Gellner συν επιλεγμένα άρθρα και κεφάλαια) και να εξοικειωθούν με τα κύρια προβλήματα του θεωρητικού εθνικισμού. Σε αυτό το σημείο γίνεται μια ενδιαμέση εξέταση, προκειμένου να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα στην κατανόηση των προαναφερθέντων.

Οι επόμενες εβδομάδες αφιερώνονται στις περιπτωσιολογικές μελέτες. Οι μαθητές χωρίζονται σε έξι μικρές ομάδες εργασίας που συνδυάζουν διαφορετικές εθνικότητες και επιστημονικούς κλάδους. Κάθε χρόνο, μελετώνται και παρουσιάζονται έξι συγκεκριμένες περιπτωσιολογικές μελέτες από την αντίστοιχη ομάδα μελέτης και συζητούνται στην τάξη. Οι επιλογές περιλαμβάνουν τους ελληνικούς, τουρκικούς, αλβανικούς, βουλγαρικούς και ρουμανικούς εθνικισμούς, τους εθνικισμούς στην πρώην Γιουγκοσλαβία και το Μακεδονικό ζήτημα. Τα κύρια σημεία της κάθε συζήτησης- παρουσίασης καταγράφονται από την ομάδα μελέτης και στη συνέχεια ενσωματώνονται σε μια από κοινού συγγραφική εργασία που αποτελείται από τις ξεχωριστές συνεισφορές καθενός από τα μέλη της. Έτσι, ενώ κάθε εργασία είναι μια κοινή προσπάθεια, το γραπτό έργο κάθε φοιτητή αντιστοιχεί σε ατομική εργασία. Όλες οι εργασίες αξιολογούνται και σχολιάζονται από τον διδάσκοντα και στη συνέχεια διανέμονται σε ολόκληρη την τάξη, ως μέρος του υλικού μελέτης για τις τελικές εξετάσεις.

Οικονομίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Διαδρομές Μετάβασης, Προκλήσεις και Προοπτικές (Economic Transition Pathways in Southeastern Europe: Disruptions, Challenges, Prospects).

Το μάθημα στοχεύει στη θεωρητική και ιστορική κατανόηση από τους φοιτητές των δομών και πολιτικών του μοντέλου των κεντρικά ελεγχόμενων οικονομιών που είχε επικρατήσει στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και στη λεπτομερέστερη διερεύνηση της μετάβασης και της εξέλιξης των οικονομιών της περιοχής σε οικονομίες αγοράς από το 1989 μέχρι σήμερα.

Στις πρώτες εβδομάδες γίνεται μια συνολική ανασκόπηση των μέσων, των μεθόδων και των πρακτικών που χρησιμοποιούνται από το μοντέλο της κεντρικά ελεγχόμενης οικονομίας για την επίλυση των προβλημάτων παραγωγής και διανομής, τα οποία τελικά προκάλεσαν σοβαρές δυσλειτουργίες και οδήγησαν στην κατάρρευση του συστήματος το 1989. Συζητούνται οι δομές ιδιοκτησίας, οι κεντρικές αρχές σχεδιασμού, η φυσική κατανομή των πόρων, τα πρότυπα κατανομής του εισοδήματος και τα προβλήματα ικανοποίησης των καταναλωτών. Οι φοιτητές καλούνται να καλύψουν θέματα από τη βιβλιογραφία, τα οποία κυμαίνονται από τα κλασικά συγγράμματα του Alec Nove και του Bela Balassa μέχρι ειδικές εκθέσεις για τους δείκτες μακροοικονομικών επιδόσεων και τις κοινωνικές τους επιπτώσεις. Με βάση αυτή την εξεταστέα ύλη, οι φοιτητές συμμετέχουν σε μια ενδιαμέση εξέταση στα προηγούμενα θέματα.

Οι υπόλοιπες εβδομάδες επικεντρώνονται στη λογική, το μέγεθος, το πεδίο εφαρμογής και τη φύση της διαδικασίας μετάβασης που ξεκίνησε το 1989 και οδήγησε όλες τις οικονομίες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης από την κεντρικά ελεγχόμενη οικονομία στο μοντέλο της αγοράς. Οι αρχικές πολιτικές όπως η ιδιωτικοποίηση, η απελευθέρωση των τιμών, ο εκδημοκρατισμός, καθώς και η μεταρρύθμιση των κρατικών θεσμών και των λειτουργιών τους εξετάζονται και αναλύονται. Οι τελευταίες εβδομάδες επικεντρώνονται σε θέματα όπως οι ροές άμεσων ξένων επενδύσεων, το εμπόριο, οι εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα, η οικοδόμηση θεσμών και οι συνολικές μακροοικονομικές επιδόσεις αυτών των χωρών σήμερα. Περιλαμβάνονται επίσης η πορεία προς της Ε.Ε. όλων των χωρών της περιοχής καθώς και οι προκλήσεις περιφερειακής συνεργασίας. Τα θέματα των εργασιών αντλούνται από εκθέσεις και δημοσιεύσεις μεγάλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και σχετικών ακαδημαϊκών περιοδικών. Κατά τη διάρκεια αυτής της ενότητας του μαθήματος, οι φοιτητές καλούνται να κάνουν παρουσιάσεις ανά χώρα σε ζεύγη. Η τελική εξέταση καλύπτει ολόκληρο το πρόγραμμα μαθημάτων, με θέματα που αφορούν τις διάφορες θεματικές και τις διαφορές χώρες.

Σύγχρονη Τουρκία (Contemporary Turkey).

Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής σε συνδυασμό με την τουρκική εσωτερική πολιτική. Η πρώτη θεματική του μαθήματος (η εξωτερική πολιτική) αναδεικνύει τον ρόλο της Τουρκίας ως περιφερειακού παράγοντα σε πολλές περιοχές (Μέση Ανατολή, Μαύρη Θάλασσα, Νοτιοανατολική Ευρώπη, Καύκασος), ως μέλους του NATO και πιο πρόσφατα ως υποψήφιας για ένταξη στην Ε.Ε. χώρας. Εξηγεί, επίσης, τις εξελίξεις στην εποχή της κυβέρνησης του AKP από το 2002 και εξής, καθώς και την περιφερειακή και παγκόσμια προβολή και επιρροή της Τουρκίας. Η δεύτερη θεματική του μαθήματος (εσωτερική πολιτική) συζητά το καθεστώς της Τουρκίας ως μονόπλευρης συνταγματικής δημοκρατίας ή ως «ατελούς δημοκρατίας» μέσα από μια ιστορία διαδοχικών στρατιωτικών επεμβάσεων και, στη συνέχεια, την άνοδο στην εξουσία του μετριοπαθούς Ισλαμικού AKP και τη στροφή της τουρκικής κοινωνίας προς τον θρησκευτικό συντηρητισμό. Το μάθημα οργα-

νώνεται σε χρονολογική βάση με ταυτόχρονη κάλυψη των θεμάτων εξωτερικής και εσωτερικής πολιτικής.

Το μάθημα ξεκινά από μια εισαγωγική διάλεξη σχετικά με τις κυριότερες παγκόσμιες και περιφερειακές τάσεις, καθώς και με τα βασικά χαρακτηριστικά του σημερινού διεθνούς συστήματος, προκειμένου να κατανοήσουν οι φοιτητές τη θέση και τον ρόλο μιας μεσαίας δύναμης, όπως είναι η Τουρκία, σε περιφερειακό και διεθνές πλαίσιο. Οι επόμενες εβδομάδες αφιερώνονται στην παροχή ουσιαστικού ιστορικού υπόβαθρου, καλύπτοντας τις κύριες εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία από τον δέκατο όγδοο αιώνα μέχρι τη διάλυσή της στις αρχές του εικοστού αιώνα, καθώς και την οθωμανική εξωτερική πολιτική και το ρόλο των Μεγάλων Δυνάμεων.

Τις υπόλοιπες εβδομάδες εξετάζεται η εσωτερική και εξωτερική πολιτική της Τουρκικής Δημοκρατίας από το 1923: η εποχή του Ατατούρκ, η περίοδος ουδετερότητας, η σύνδεση με τη Δύση, η εξέλιξη σε ένα πολυμερές πολιτικό σύστημα, το κυπριακό ζήτημα, η ανάμειξη του στρατού στην πολιτική, τα διάφορα πραξικοπήματα, το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και των επιπτώσεων του στην τουρκική εξωτερική πολιτική. Όλα αυτά τα θέματα εξετάζονται στην ενδιάμεση εξέταση. Το μάθημα συνεχίζεται με την εποχή του Ψυχρού Πολέμου, την περίοδο κυβερνήσεων του ΑΚΡ, τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις και τη νέα τουρκική εξωτερική πολιτική.

Οι τελευταίες εβδομάδες λαμβάνουν μορφή σεμιναρίου με την παρουσίαση των φοιτητικών εργασιών και με μια τελική συζήτηση σχετικά με τις μελλοντικές προκλήσεις και προοπτικές για το πολιτικό σύστημα και την εξωτερική πολιτική της Τουρκίας. Το μάθημα ολοκληρώνεται με την τελική εξέταση για όλα τα θέματα που συζητήθηκαν.

Ασφάλεια και Σταθερότητα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (Security and Stability in Southeast Europe).

Το σεμινάριο περιστρέφεται γύρω από μια σειρά θεματικών που αφορούν σε σημαντικές εξελίξεις στο μεταψυχροπολεμικό, μετακομμουνιστικό περιβάλλον ασφάλειας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Το σεμινάριο κάνει μια λεπτομερή εισαγωγή στις σημαντικότερες θεωρητικές προσεγγίσεις με στόχο να εξοικειωθούν οι φοιτητές με το περιεχόμενο των διαφόρων θεωρητικών και μεθοδολογικών εργαλείων ανάλυσης (κατανόησης και εξήγησης) των διεθνών φαινομένων.

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου αναλύονται διάφορες θεματικές που αφορούν, μεταξύ άλλων:

- Την κριτική αποτίμηση των διαφόρων εξηγήσεων διάλυσης της Γιουγκοσλαβίας.

- Τις στρατηγικές ρόλο συγκεκριμένων εξωτερικών πρωταγωνιστών, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ρωσία, η Κίνα και η Τουρκία έναντι των Βαλκανίων και τον ρόλο τους τόσο στην ειρήνευση όσο και στη διατήρηση της ειρήνης στην περιοχή.

- Τον ρόλο των διεθνών οργανισμών στη διαχείριση και/ή την επίλυση διακρατικών και ενδο-κρατικών συγκρούσεων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, όπως τα Ηνωμένα Έθνη στο Κοσσυφοπέδιο, ο ρόλος του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ελληνοτουρκική αντι-

παράθεση, ο ρόλος της ΕΕ και του ΝΑΤΟ στη Βοσνία, την Σερβία/Κοσσυφοπέδιο και στην εξέγερση του 2001 στη Βόρειο Μακεδονία.

- Την εξέλιξη της εξωτερικής πολιτικής της Ελλάδας μετά το Ψυχρό Πόλεμο στην περιοχή των Βαλκανίων.

- Τις παραδοσιακές και νεότερες/κριτικές αντιλήψεις για την ασφάλεια σε σχέση με τις νέες απειλές και προκλήσεις στην περιοχή, όπως η ισλαμική ριζοσπαστικοποίηση και η τζιχαντιστική τρομοκρατία

- Τις τρέχουσες προκλήσεις και μελλοντικές προοπτικές περιφερειακής συνεργασίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Διακυβέρνηση Μετανάστευσης και Ασύλου στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (Migration and Asylum Governance in South-Eastern Europe).

Στόχος του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές την κατανόηση της σύγχρονης διακυβέρνησης των ροών παράνομης μετανάστευσης και αναζήτησης ασύλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στη γύρω περιοχή, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια και μετά την προσφυγική κρίση του 2015. Η πορεία του μαθήματος θυμίζει ταξίδι. Στο πρώτο μέρος των μαθημάτων εξετάζεται πρώτα το γιατί και πώς μεταναστεύουν οι άνθρωποι ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την αναγκαστική μετακίνηση. Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές προσεγγίζουν το νομικό και πολιτικό πλαίσιο που εφαρμόζει η Ε.Ε. εσωτερικά και εξωτερικά όσον αφορά τη μετανάστευση και το άσυλο, που επηρεάζει και την γύρω περιοχή. Στη συνέχεια, το μάθημα στρέφεται στην κρίση των προσφύγων του 2015, ανατρέχοντας στον ρόλο της Τουρκίας ως κύριας χώρας διέλευσης και της Ελλάδας, ποιο πλαίσιο υπήρχε πριν από την άφιξη των 850.000 αιτούντων άσυλο που εισήλθαν το 2015 και πώς έγινε αυτή η αλλαγή στα χρόνια της κρίσης. Η πορεία του μαθήματος ολοκληρώνεται εξετάζοντας την αλλαγή της ρητορικής, μέσω της πολιτικοποίησης της μετανάστευσης στην Ευρώπη και της ανόδου του λαϊκισμού που συνδέεται με την πρόκληση της ολοκλήρωσης καθώς και με τους νέους παράγοντες που εμπλέκονται στη διαχείριση των ροών μετανάστευσης και παροχής ασύλου.

Άρθρο 7

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς.

Οι φοιτητές οφείλουν να είναι παρόντες και στα δύο εξάμηνα διδασκαλίας σε όλες τις δραστηριότητες του Προγράμματος. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική σε όλα τα μαθήματα, στα σεμινάρια και στις διαλέξεις του Προγράμματος και ελέγχεται από τα αρμόδια μέλη ΔΕΠ. Φοιτητής ο οποίος υπερβαίνει τις δύο αδικαιολόγητες απουσίες σε ένα μάθημα, θεωρείται ότι έχει αποτύχει στο συγκεκριμένο μάθημα. Φοιτητής ο οποίος χάνει σημαντικό μέρος της τρίωρης διδασκαλίας ενός μαθήματος, θεωρείται απών από το μάθημα.

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του.

Η κλίμακα βαθμολόγησης για όλα τα μαθήματα είναι από 0 έως 10. Απαιτείται ελάχιστος βαθμός 5 σε κάθε μάθημα για την επιτυχή ολοκλήρωσή τους. Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε έξι μαθήματα του ΠΜΣ και στη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εβδομήντα πέντε (75) ECTS.

Σε κάθε μάθημα πραγματοποιείται μια γραπτή εξέταση στο τέλος κάθε εξαμήνου η οποία μετρά τουλάχιστον 50% για τον τελικό βαθμό του μαθήματος. Μία ή περισσότερες γραπτές εργασίες ή ενδιάμεσες γραπτές δοκιμασίες μετρούν για τουλάχιστον 30% στον τελικό βαθμό για κάθε μάθημα. Οι φοιτητές αναμένεται επίσης να εκπληρώσουν όλες τις γραπτές εργασίες και άλλες απαιτήσεις (π.χ. προφορικές παρουσιάσεις) εντός των καθορισμένων προθεσμιών που καθορίζονται από κάθε διδάσκοντα του μαθήματος.

Ένας φοιτητής που αποτυγχάνει σε ένα μάθημα ανά εξάμηνο έχει δικαίωμα επανεξέτασης μία φορά. Η περίοδος επανεξέτασης πραγματοποιείται μετά τη λήξη της τελικής διδακτικής περιόδου και συγκεκριμένα τέλος Ιουνίου αρχές Ιουλίου. Φοιτητής που αποτυγχάνει σε περισσότερα από ένα μαθήματα σε ένα εξάμηνο ή που δεν εκπληρώνει όλες τις υποχρεώσεις του για το μάθημα (συμμετοχή σε όλες τις δοκιμασίες και εξετάσεις, υποβολή όλων των γραπτών εργασιών εντός των καθορισμένων προθεσμιών) δεν έχει δικαίωμα επανεξέτασης και διαγράφεται από το Πρόγραμμα. Επανεξέταση ή/και επαναξιολόγηση για τη βελτίωση των επιτυχόντων βαθμών (5 και άνω) δεν επιτρέπεται.

Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει σύμφωνα με την πιο πάνω διαδικασία δύναται να εξεταστεί ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων (παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017).

Είναι υποχρεωτική η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφονται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων. Οι τριμελείς Επιτροπές εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Ο Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι διδάσκων του Προγράμματος ή μέλος ΔΕΠ του Τμήματος.

Τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής μπορεί να είναι διδάσκοντες του Προγράμματος.

Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να σχετίζεται με το περιεχόμενο του ΠΜΣ

«Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά», να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο.

Για να εγκριθεί η εργασία, ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης.

Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ», σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

Άρθρο 8

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και στη διδασκαλία.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- Υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- αυτοδίκαια, κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,
- δεν καταβάλλουν τα προβλεπόμενα τέλη φοίτησης.

5. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του ΠΜΣ που προέρχονται από τις εξής χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης [Αλβανία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Κροατία, Κοσσυφοπέδιο (σύμφωνα με το ψήφισμα 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ), Μαυροβούνιο, Ρουμανία, Σερβία, Βόρειο Μακεδονία] αφού υποβάλουν αίτηση στη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ και εφόσον δεν λαμβάνουν υποτροφία από κάποια άλλη πηγή, στο πνεύμα της συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (NET/U/SEE) που υπεγράφη τον Ιούνιο του 1999.

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του ΠΜΣ, των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό

το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ.

Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα (παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017).

6. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών όσον αφορά το σύνολο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος και των δραστηριοτήτων του θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του προγράμματος.

7. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του Διευθυντή του ΠΜΣ ή του Αναπληρωτή του, του Προέδρου του Τμήματος ή του Αναπληρωτή του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

8. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

9. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

10. Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά» οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης 2.100 ευρώ. Οι επιλεγέντες με την αποδοχή της θέσης που τους προσφέρεται καλούνται να καταβάλουν 500 ευρώ. Στη συνέχεια θα κληθούν να καταβάλουν 800 ευρώ στις 10 Οκτωβρίου και 800 ευρώ στις 10 Δεκεμβρίου.

Άρθρο 9 ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΜΣ

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ, η οποία στελεχώνεται από ένα άτομο.

3. Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

α) Δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

β) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,

γ) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.)

δ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή, όπως προβλεπόμενα τα προβλεπόμενα τέλη φοίτησης του ΠΜΣ.

Επειδή τα λειτουργικά έξοδα του Π.Μ.Σ. δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

4. Κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ., ο οποίος κατατίθεται στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ (παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4485/2017). Ο εν λόγω απολογισμός αποστέλλεται στα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

5. Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ θα γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 10 ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΜΣ

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ, προέρχονται, κατά 60%, τουλάχιστον, από:

- Μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος,
- μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, κατόχους διδακτορικού διπλώματος εκτός κι αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,

- ομότιμους καθηγητές (άρθρο 69 του ν. 4386/2016) και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος,
- διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112),
- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους είτε κάτοχους διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιους διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, οι οποίοι μπορεί να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού, κλινικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενου με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του οικείου ΑΕΙ (παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011).

Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης το Τμήματος ανατίθεται διδασκαλία σε:

- Μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,
- ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών,
- επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ,
- επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές, Έλληνες ή αλλοδαπούς νέους επιστήμονες, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος (παρ.7 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011)

ή γίνονται νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τα ανωτέρω (παρ. 1, 2, 5 και 6 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017).

Η ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του ΠΜΣ γίνεται ύστερα από εισήγηση της ΣΕ και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 11

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που είναι ήδη εγγεγραμμένοι στο Π.Μ.Σ., ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον Κανονισμό που ήταν σε ισχύ κατά το έτος εισαγωγής τους στο Πρόγραμμα.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΜΕΛΕΤΙΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

* 0 2 0 4 8 8 8 1 6 0 9 2 2 0 0 1 2 *